

คำนำ

ลักษณะสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาระบบราชการ คือ การเป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้ประชาชนผู้รับบริการหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย พัฒนาระบบงานและการจัดบริการของส่วนราชการ ให้สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างเจาะจง ชัดเจน ตลอดจนผลักดันให้การปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ที่เน้นการให้ระบบราชการทำงานในลักษณะบูรณาการ สร้างความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับฝ่ายต่างๆ รวมทั้งเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานสาธารณะ

คู่มือหรือแนวทางการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐในระดับกระทรวงที่เป็นระดับนโยบายจัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นหลักการและแนวทางการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม โดยเนื้อหาต่างๆ มีที่มาจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ด้วยกระบวนการทางการวิจัย การถอดบทเรียนจากการนำหลักการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมไปประยุกต์ใช้ใน 3 ส่วนราชการนำร่อง คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข และกรมประชาสัมพันธ์ รวมทั้งกรณีศึกษาอื่นๆ ที่เห็นว่ามีความจำเป็นสำหรับการทำให้รูปแบบการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมครบถ้วน ครอบคลุมการปฏิบัติราชการของราชการ

คู่มือหรือแนวทางการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐในระดับกระทรวงที่เป็นระดับนโยบาย

ส่วนกลางระดับกระทรวงหรือกรม โดยในการจัดทำคู่มือหรือแนวทางฯ ฉบับนี้ได้รับความร่วมมือจากสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สำนักงาน ก.พ.ร. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือหรือแนวทางฯ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการผลักดันให้ส่วนราชการมีระบบการบริหารราชการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม อันจะนำไปสู่การทำงานที่เปิดเผย โปร่งใส มีธรรมาภิบาล และตอบสนองความต้องการของประชาชน

สำนักงาน ก.พ.ร.

มิถุนายน 2551

ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ